

mokroto v sé jemlje; studenzi in vodnjaki se posimi bolj posuhé, in tedaj samorejo vezh vode v sé vseti; drevesa in selisha rastejo spomladi, h raftvi potrebujejo mokrote, ktero is semlje v sé potegujejo; tudi mozhne sape pishejo spomladi, ktere semljo bolj sushé. V jeseni vfiga tega ni; satorej mokròta dlje oftane na semlji.

O. Tudi sim she flishal od kervaviga in shvepljeniga deshja, ki bojè pomeni hude vojske.

S. Tudi rudezh ali rumen desh se napravi po natornim, sakaj so taki metulji, gofénze in druge shivali, ktere rudezho ali rumeno sokrovzo po drevju in selishih popusté, desh jo ispere in pošane od nje rudezh ali rumen. So tudi nektere drevesa in selisha, ktere imajo rudezhe ali rumeno zvetje, postavim brinje, borovz, smereka i. t. d. Mozhan veter zvetliski prah otrese in v sruk sanese ali ga is drevja in selish ispêre, se s njim porudezhí ali porumení, ter se vidi ko kervav in shvepljen desh, in ljudje, ki tega ne vejo, mislijo, de je kako zhudo, in de pomeni vojsko.

O. Tudi sim she flishal, de je semtertje deshilo shabe, gofénze ali druge shivali, kar — kakor pravijo — pomeni velike shibe boshje.

S. Pri deshju po veliki suhi shabe rade lesejo is svojih lukinj, in v nekterih krajih jih je filo veliko. Ko pride mozhan vihar, vsdigne te shivali kvifhko, ktere v drugim kraju s deshem padejo na semljo. Tudi s nebeskim ognjem (bliskam) navdan oblak imá to lastnost, de nektere rezhi na-sé vlezhe; ako tedaj tak oblak nisko gre memo kraja, kjer je dofti takih shival, jih fabo potegne in drugod jih spusti na semljo. Ravno taka je tudi, kader kamnje, pefek, rësh in druge take rezhi deshuje. Nevedni ljudje to imajo sa zhudo, in prizhakujejo velike shibe boshje.

O. To si mi she toliko rasloshil, de sposnam, de se to vse lahko po natornim sgodi, in de se nam savolja takiga deshja ni potreba bati kaj hudiga. Sdaj mi pa she povej, sakaj de 40 dni deshuje, zhe je deshevno na f. Medarda dan.

S. Ozhe, ta je pa prasna! Šaj naf skufhnja uzhí, de je vezhkrat na ta dan she deshevalo, potem pa nar lepfhi vreme bilo, ali pa de je f. Medard lep bil, potem pa je bilo deshja dovelj. Kar se pa samore vzhafi primeriti, kdo bo na tak primerik terdno veroval?

O. Ako ne vfelej, pa se vender vezhkrat rado kaj takiga primeri; od kod neki to pride?

S. V nekterih krajih Afrike in Asije, postavim v Egiptu, v Persii i. t. d. le malokdaj deshuje, in sizer navadno le dvakrat v letu, spomladi in jeseni; takrat pa deshuje po 40 dni, ne sizer bres prenehanja, pa vezhidel vsak dan. Spomladanski desh se rad prizhnè v sazhetku Roshnizveta, tedaj okrog f. Medarda, ki je 8. dan imenovaniga mesza. Mozhan veter samore sagnati deshevne oblake v nafne kraje; ako tedaj sazhne deshovati okrog f. Medarda, je mordè ta desh v savesi s deshem imenovanih deshelá, ki 40 dni terpi.

O. Lej, lej, Janes! spet si mi nekaj prav paramniga povedal. Šej je vender prav, de sim te v sholo poslal.

J. Jashirk.

Poslednje pismo gospoda Pirca iz Amerike.

Gosp. Ferdinand Šmid so te dni od svojega prijatla duhovniga gospoda misijonarja Franca Pirca dopis prijeli, kteriga so nam prijazno za ispis v „Novice“ podelili. Našim bravcam vstreči, jim ga tukaj okrajsaniga v domaćim jeziku podamo:

„Jez vedno prav zadovolin med svojimi Indijani živim. Pretečeno poletje sim v daljnih misijonskih podružnicah popotoval, kjer sim z bôžjo pomočjo zopet veliko nejevernikov preobrnil in kerstil; po zimi pa sim le v treh velikih vaseh (Arbrecroche, Lacrois in Middletown) prebival, in indijanske bukve za natis pripravljal. Cel Amerikan sim že, zakaj mestna gosposka v bližnjem mestu Makinak me je pretečeno poletje deržavnika združene amerikanske deržave z vsimi pristojnimi pravici izvolila. Kér pa Amerikanje mojiga imena izustiti nemorejo, zato kér njih jezik nima ne soglasnika r, ne c, so prišli zadnji dan pretečeniga leta k meni poslaniki imenovane gosposke in so me prosili, de bi jim pripustil, me po indijansko imenovati. Nisim se mogel njih željam zoperstaviti. Drugo jutro — na noviga leta dan — je sto praznično oblečenih móž k meni prišlo in so mi indijanski primik Minode è oznanili, po katerim bi me radi prihodnji imenovali, če bi tudi meni všeč bil. Moje novo imé je tedaj Minode è, to je po slovensko dobruduša. Poglavar teh poslanikov je nar bolj zgovornimu med njimi ukazal, mi razložiti, zakaj de so to ime iz vseh drugih izvolili. Prav zlo me je njih hvaležnost razveselila. Po dokončanim praznovanjem sim jim po indijansko, to je brez mize in brez nožov, vilic in žlic južino napravil; širje fantički so nam stregli; eden je nosil narezane svinske krače, drugi kruha, tretji kofeta, četrti kinezkiga čaja. Prav dobre volje smo bili.“

Dalje popišejo gosp. Pirc svoje popotvanje po železni cesti in napravo vozov in vozovlakov na amerikanskih železnih cestah. Popotnike sploh hvalijo zavoljo lepiga zaderžanja; nikoli niso pijanca med njimi vidili. — Poslednjič tudi povedó, de se jih je pretečeno leto okoli šest in osemdeset tavžent ptujcov v severno Ameriko preselilo. — Ni davnej kar so nam Križanski kontrolor, gosp. Kapelle v krajskim jeziku pisano pismo nekiga Krajncea izročili, ki že več let prav srečno v Ameriki živi, in ktero bomo tudi berž ko bo mogoče, v Novicah natisnili.

V jamo pade, kdor jo drugimu koplje.

(Na dalje.)

Bajram, zapovedan turški tridanjski praznik, se bliža. V Saraju je nenavadno gibanje. Kizlara-ga, po zaslugah našiga Lamprina v cesarski milosti ohranjen ino v službi poterjen, stojí na vratih cesarskiga harema in zapoveduje na levo in na pravo. Očitno je veliko opravila. Dvor in ulica so polne černih in belih evnuhov, sužnih, in drugih postrežnikov. Brez prenehanja se donaša neprecenljivo blago v skrinjah slonokostenih in zlatih posodah, ter spravlja se v nar lepsi hišo celiga Carigrada, v nar imenitniši zidovje čudopolniga harema. Ni ga jezika, de bi izrekel neznano bogastvo kašmirskiga ogrinala, kinezke svile, sibirske kožuhovne, arabskiga kadila, dragiga kamenja, blišečih diamantov in snežnobelih biserov, ko zdaj se tukaj druži v okinčenje ene umerjoče osobe. Po hiši se suče Kehaja Khaduna, vikši pazlivka cesarskiga ženstva, ter zapoveduje, kam in kakó se vse vred postaviti ima. Mudí se; pred praznikom mora vse olišpano biti, kakor poslopje nar bogatejši kraljice, kakor stan nar krasniši cesarske neveste, kér na-